สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Modern Accounting Competency Affecting the Financial Reporting Quality of Company Accountants in the Northeast Region

ลลิตา พิมทา[1*] และ โชคชัย ศรีชัย[2]

Lalita Pimta[1], and Chokchai Serichai[2]

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Faculty of Business Administration and Accountancy, Roi Et Rajabhat University, Thailand

[*]*Corresponding author.* E-mail: Lalitapimta@hotmail.com[1*], chok2526@gmail.com[2]

Received May 3, 2025; **Revised** May 27, 2025; **Accepted** June 10, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) ทดสอบผลกระทบของสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ นักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 228 ราย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักบัญชีบริษัทมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านความรู้และทักษะด้านบัญชีมากที่สุด 2) นักบัญชีบริษัทมีความเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านความทันเวลามากที่สุด 3) สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ และด้านการตรวจสอบภายใน มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ซึ่งจะช่วยให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมศักยภาพนักบัญชีให้สามารถจัดทำและ

นำเสนอข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ มีจริยธรรมในวิชาชีพ และการควบคุมภายในเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่; คุณภาพรายงานทางการเงิน; นักบัญชี

Abstract

The research was aimed to 1) study the level of opinions towards the modern accounting competency of company accountants in the Northeast, 2) study the opinion levels regarding the quality of financial reporting among the company accountants in the Northeast, and 3) examine the impacts of modern accounting competencies on the quality of financial reports among these accountants in Northeast. The study employed a quantitative research design. The data were collected from 228 company accountants in the Northeast region of Thailand using a simple random sampling method. The research instrument was a questionnaire. The descriptive statistics were Frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using multiple correlation analysis and multiple regression analysis.

The results revealed that 1) the company accountants showed a high level of modern accounting competencies, with the most accounting knowledge and skills. 2) The company accountants perceived the quality of overall financial reporting as high, with a high timeliness rate. 3) The modern accounting competencies of financial statement preparation and reporting, including relevance, accounting ethics, and internal auditing, contribute to the overall quality of financial reporting. The findings highlighted the importance of developing modern accounting competencies, which support the quality of financial reports and can be effectively implemented to make them relevant. Therefore, the chief executives should significantly strengthen the proficiency of accountants in financial statement preparation and reporting, accounting ethics, and internal auditing to be a practical and effective accounting competency.

Keywords: modern accounting competency; financial reporting quality; accountants

บทนำ

ในยุคที่การแข่งขันทางธุรกิจที่มีความซับซ้อน การใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าใจสถานการณ์ทางธุรกิจของตนเองอย่างลึกซึ้งทั้งในด้านการเงิน การตลาด และการปฏิบัติงานภายใน ข้อมูลทางการบัญชีไม่เพียงแต่เป็นบันทึกการทำธุรกรรมแต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจ โดยนักบัญชีสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาจัดทำรายงานทางการเงิน

และนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการต้นทุน การกำหนดราคาสินค้าและบริการที่เหมาะสม ช่วยในการคาดการณ์กระแสเงินสดและวางแผนการลงทุนเพื่อให้ธุรกิจดำเนินไปได้อย่างราบรื่น (PEAK Account, 2024) ซึ่งการรายงานทางการเงินมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ (Kaawaase et al., 2021) การบัญชีจึงมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจอย่างมาก นักบัญชีจึงไม่ได้เป็นเพียงแต่ผู้จดบันทึกข้อมูลทางการบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงินเท่านั้นแต่ยังมีหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของผู้บริหารในการบริหารงานของธุรกิจ (Srichanphet, 2021) นักบัญชีซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีหน้าที่ในการกระทบตัวเลขต่าง ๆ ให้ตรงกับหลักฐานทางเอกสารที่มีเพื่อนำมารวบรวมรายงานให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินเข้าใจสถานะและฐานะของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง (Srichai, 2024) โดยบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลในประเทศไทย ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,948 ราย และเลิกกิจการไป 498 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.17 และสำหรับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย สถิติการจดทะเบียนนิติบุคคลอยู่เป็นอันดับ 4 ของประเทศ จาก 6 ภูมิภาค ซึ่งลักษณะธุรกิจเป็นบริษัทจำกัดมากที่สุด และเลิกกิจการมากเป็นอันดับ 3 ในภูมิภาค (Department of Business Development, 2025) สาเหตุและสัญญาณเตือนของวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่เกิดขึ้นในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา บ่งชี้ว่าการขาดแคลนข้อมูลทางสถิติที่จำเป็นในการวิเคราะห์เป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถตรวจจับความเสี่ยงที่ก่อตัวขึ้นในระบบเศรษฐกิจได้ทันท่วงที การมีข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลา และสมบูรณ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้สามารถตรวจจับสัญญาณความผิดปกติและติดตามความเสี่ยงของระบบเศรษฐกิจได้ทันการณ์ ทำให้ผู้ดำเนินนโยบายมีเวลามากพอที่จะกำหนดแนวทางป้องกันหรือลดผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจได้ (Dammee et al., 2024)

การบริหารจัดการธุรกิจในปัจจุบันต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งด้านกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ คู่แข่งทางธุรกิจ และเทคโนโลยี การมีข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจภายใต้สภาพแวดล้อมนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Boonmuenwai et al., 2019) นักบัญชีจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำข้อมูลทางการเงินให้มีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่เพื่อจัดทำข้อมูลทางการบัญชีให้มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และการตัดสินใจที่ถูกต้องจะเกิดขึ้นได้หากข้อมูลในงบการเงินเป็นไปตามคุณภาพของข้อมูลทางการเงิน (Asyik et al., 2023) ซึ่งสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่คือ คุณลักษณะที่จำเป็นต้องมีเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน โดยผู้ทำบัญชีและนักบัญชีต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่เพื่อให้การปฏิบัติงานในองค์กรประสบผลสำเร็จและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน ด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ด้านความรู้และทักษะด้าน

บัญชี และด้านจริยธรรมในวิชาชีพ โดยงานวิจัยที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่า ผู้ทำบัญชีและนักบัญชีเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ทำบัญชีและนักบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถและศักยภาพทางการบัญชีและด้านอื่น ๆ และควรมีการพัฒนาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานและองค์กร (Tatiwong et al., 2024; Homhual et al., 2024; Sanpakdee & Onwimon, 2023; Thasi et al, 2021) และสมรรถนะทางการบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของรายงานทางการเงิน ด้านความสามารถเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ (Kammoongkoon & Sukwatanasinit, 2023) นอกจากนี้ยังพบว่า สมรรถนะนักบัญชีสมัยใหม่ ด้านการรายงานและควบคุม ด้านการปรับตัวให้พร้อมรับยุคดิจิทัล ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ส่วนสมรรถนะนักบัญชีสมัยใหม่ด้านความรู้ทางบัญชีและภาษีอากร และด้านกลยุทธ์การวางแผนและการปฏิบัติงาน ไม่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชี (Homhual et al., 2024) ดังนั้นสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่จึงเป็นผลลัพธ์ที่สะท้อนถึงความสามารถของนักบัญชีที่ได้จัดทำรายงานทางการเงินที่สามารถตอบสนองกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า หากนำสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่มาใช้เพิ่มเติมจากความรู้เดิมเพิ่มเติมในด้านการวิเคราะห์ วางแผนการบริหารงาน ควบคุมการเงินเพื่อการตรวจสอบภายในจะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น (Thasi et al, 2021) ผลการปฏิบัติงานที่ประสบผลสำเร็จประการหนึ่งของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีคือ คุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งเป็นคุณสมบัติของข้อมูลในงบการเงินที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน และเป็นข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจของกิจการอย่างแท้จริงส่งผลให้ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพในปัจจุบันและอนาคต ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ (IPSASB, 2023; FASB, 2021; Federation of Accounting Professions, 2020) ซึ่งกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินของ FASB และ IASB มีองค์ประกอบที่ตกลงกันไว้ลักษณะเชิงคุณภาพของการรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้อง ความน่าเชื่อถือ ความสามารถในการเปรียบเทียบ ความสามารถในการเข้าใจได้ ความตรงเวลา และการนำเสนอที่น่าเชื่อถือ (Kanthi Herath & Albarqi, 2017) ทั้งนี้การศึกษาส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานและคุณภาพรายงานทางการเงินตามกรอบแนวคิดรายงานทางการเงินปี พ.ศ. 2558 แต่ใน พ.ศ. 2563 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ได้นำกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ฉบับปรับปรุงใหม่) มาใช้โดยได้กำหนดลักษณะคุณภาพของข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องมีทั้งความเกี่ยวข้องกับการ

ตัดสินใจ และต้องสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมถึงสิ่งที่ตั้งใจจะสื่อ จากข้อมูลข้างต้นจึงพบว่า ยังมีช่องว่างที่สำคัญในการศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งจำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้มีองค์ความรู้ใหม่จากเดิม นำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ให้กับบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีบริษัทให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยศึกษาตัวแปรสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ตัวแปรใดบ้างที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งผลลัพธ์ตัวแปรที่ได้จากงานวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้บริหารและนักบัญชีบริษัทมีความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับปัจจัยที่สำคัญในการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้งบการเงินได้ รวมทั้งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญสำหรับนักบัญชีใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง และเป็นแนวทางให้องค์กรได้ส่งเสริมและพัฒนานักบัญชีให้มีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่สูงขึ้น ทำให้นักบัญชีมีความรู้ใหม่ มีความชำนาญและเกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ส่งผลให้ได้มาซึ่งรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ ซึ่งการมีรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ เป็นสิ่งจำเป็นในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถตรวจจับสัญญาณที่ผิดปกติของการดำเนินธุรกิจได้อย่างทันท่วงที ช่วยให้ผู้บริหารสามารถหาทางป้องกันหรือลดผลกระทบจากวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เพื่อทดสอบผลกระทบของสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การทบทวนวรรณกรรม

สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ (Modern Accounting Competency)

สมรรถนะนักบัญชี เป็นความสามารถที่แสดงถึงการทำหน้าที่หรืองานที่เกี่ยวข้องให้ได้ระดับตามมาตรฐานที่กำหนดไว้โดยต้องสามารถนำองค์ความรู้ในวิชาชีพบัญชีซึ่งประกอบด้วย ความรู้

ทางการบัญชีการเงิน ความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี ทักษะในการสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะพื้นฐานในการทำงาน การใช้เทคโนโลยี ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพ และมีคุณธรรมจริยธรรมทางวิชาชีพ (Sookpong & Klaewkrue, 2022) ส่วนสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่เป็นคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ศักยภาพและทักษะในการปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีที่มีการพัฒนาคุณลักษณะในการทำงานด้านบัญชีให้มีความหลากหลายและเป็นการเพิ่มทักษะความสามารถของผู้ทำบัญชีให้สามารถปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Thasi et al, 2021) ประกอบด้วย 5 ด้าน ซึ่งเป็นปัจจัยสมรรถนะด้านการบัญชีที่องค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมต้องการ และเป็นคุณลักษณะใหม่ที่จะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานขององค์กรและผู้ทำบัญชีต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่เพื่อให้การปฏิบัติงานในองค์กรประสบความสำเร็จ และการก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ได้แก่ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน (Planning and Financial Control) ด้านการควบคุมภายใน (Internal Auditing) ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (Financial Statement Preparation and Reporting) ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี (Accounting Knowledge and Skills) และด้านจริยธรรมในวิชาชีพ (Accounting Ethics) ในงานวิจัยที่ผ่านมาได้สนับสนุนว่า ผู้ทำบัญชีและนักบัญชีมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน ด้านการจัดทำและการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ และด้านการควบคุมภายใน (Tatiwong et al., 2024; Homhual et al.,2024; Sanpakdee & Onwimon, 2023; Thasi et al, 2021) นอกจากนี้สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี และมีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน (Sanpakdee & Onwimon, 2023; Homhual et al., 2024; Ratchasombat & Rattanaphaphtham, 2022; Srisuk & Sukwatanasinit, 2017) ซึ่งการปฏิบัติติทางการบัญชีที่ดีด้านกระบวนการควบคุมภายในมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินด้วยเช่นกัน (Kamwass, 2022)

คุณภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Quality)

คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย การแสดงมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของกิจการ (EP) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (RV) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (FR) ความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้ (CP) ความสามารถในการพิสูจน์ยืนยันได้ (VR) ความทันเวลา (TL) และความสามารถเข้าใจได้ (US) (Kamwass, 2022) อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงินคือ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ (Asyik et al., 2023) การรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพจะส่งผลดีต่อการพัฒนาธุรกิจและการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรที่มุ่งเน้นการเติบโตในการประกันคุณภาพของรายงานทางการเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน คุณภาพของรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการ

ตัดสินใจ ความน่าเชื่อถือ ความสามารถในการตรวจสอบยืนยัน ความตรงต่อเวลา ความเข้าใจได้ และความสามารถเปรียบเทียบได้ (Sripan & Wisaeng, 2022) ซึ่งกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินที่กล่าวถึงลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพในปัจจุบันและอนาคต ประกอบด้วย 1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ คือ ข้อมูลที่ทำให้ผู้ใช้ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงไปเมื่อทราบหรือไม่ทราบข้อมูลนั้น และข้อมูลนั้นมีคุณค่าเพื่อการพยากรณ์ 2) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม คือ ข้อมูลทางการเงินที่แสดงเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจแทนที่จะเป็นรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว มีความครบถ้วน ความเป็นกลาง และการปราศจากข้อผิดพลาด 3) ความสามารถเปรียบเทียบได้ คือ ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลการเงินมากยิ่งขึ้นโดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลการเงินที่คล้ายกันของกิจการอื่นสำหรับรอบระยะเวลารายงานเดียวกันหรือโดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลการเงินที่คล้ายกันของกิจการเดียวกันสำหรับรอบระยะเวลารายงานอื่น 4) ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ คือ ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้แตกต่างกันและมีความเป็นอิสระจากกันสามารถได้ข้อสรุปตรงกันว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่นำเสนอ 5) ความทันเวลาคือ ประโยชน์ข้อมูลการเงินจะมากขึ้นเมื่อข้อมูลนั้นรายงานอย่างทันเวลา พร้อมให้ผู้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ใช้ทันเวลาที่ข้อมูลนั้นสามารถมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และ 6) ความสามารถเข้าใจได้ คือ ผู้ใช้ข้อมูลการเงินจะสามารถเข้าใจข้อมูลการเงินนั้นเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นถูกจัดประเภท กำหนดลักษณะและนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ (Federation of Accounting Professions, 2020)

นอกจากนี้การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ชี้ให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร นักลงทุน หรือพนักงาน ดังนั้นคุณภาพรายงานทางการเงิน สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นและทุ่มเทของนักบัญชี และทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ได้แก่ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ยกเว้นทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน (Upradit & Bupunhasamai, 2023) โดยเจ้าหน้าที่สรรพกรมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ รองลงมาคือ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความมีสาระสำคัญ ความเข้าใจได้ ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความทันเวลา และความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Janopas et al., 2023) และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความคิดเห็นว่า คุณภาพของรายงานทางการเงินยังเกี่ยวข้องกับ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (เช่น วัตถุประสงค์ ขั้นตอน และวิธีการ) ความน่าเชื่อถือ (เช่น การรับรองและการตรวจสอบ) และการ

ตรวจสอบได้ (เช่น การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน) (Sripan & Wisaeng, 2022)

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า สมรรถนะทางการบัญชีที่ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมต้องการได้แก่ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน ด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี และด้านจริยธรรมในวิชาชีพ และหากนำสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่มาใช้ในด้านการวิเคราะห์ วางแผนการบริหารงาน ควบคุมการเงิน การตรวจสอบภายใน จะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ส่วนคุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเข้าใจได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่สรรพกรมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังมีความคิดเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ดังนั้นจึงได้มีการตั้งสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ H1 สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการวางแผนและควบคุมการเงินส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานที่ H2 สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการตรวจสอบภายในส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานที่ H3 สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานที่ H4 สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานที่ H5 สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านจริยธรรมในวิชาชีพส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ (Modern Accounting Competency) ประกอบด้วยปัจจัยที่เป็นตัวแปรต้นคือ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน (Planning and Financial Control) ด้านการควบคุมภายใน (Internal Auditing) ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (Financial Statement Preparation and Reporting) ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี (Accounting Knowledge and Skills) และด้านจริยธรรมใน

วิชาชีพ (Accounting Ethics) ส่วนตัวแปรตาม คือ คุณภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Quality) ประกอบด้วย ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparability) ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) ด้านความทันเวลา (Timeliness) และด้านความสามารถเข้าใจได้ (Understandability)

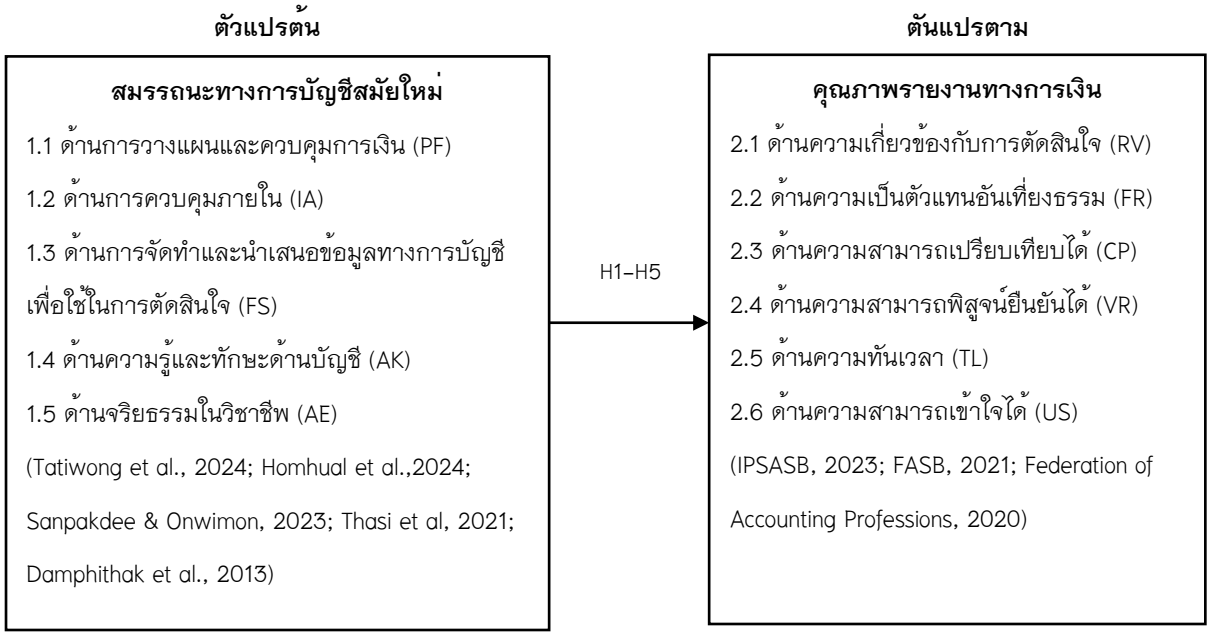

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจ (survey method) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 486 ราย โดยคัดเลือกรายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในปี 2567 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีบริษัทที่จดทะเบียน จำนวน 486 ราย (Department of Business Development, 2024) และกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 217 ราย และเพื่อป้องกันการผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นขณะเก็บแบบสอบถามผู้วิจัยได้สำรองข้อมูลเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 5 จึงใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 228 ราย และหนึ่งบริษัทให้นักบัญชีตอบกลับมา 1 ราย โดยการเลือกตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 45 วัน 15 มีนาคม 2568 – 30 เมษายน 2568

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรปและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นครราชสีมา	85	27
บุรีรัมย์	30	18
สุรินทร์	17	8
ศรีษะเกษ	20	9
อุบลราชธานี	38	13
ยโสธร	5	3
ชัยภูมิ	12	7
อำนาจเจริญ	6	4
บึงกาฬ	7	3
หนองบัวลำภู	7	4
ขอนแก่น	98	33
อุดรธานี	56	20
เลย	8	6
หนองคาย	13	7
มหาสารคาม	19	14
ร้อยเอ็ด	23	21
กาฬสินธุ์	14	12
สกลนคร	14	11
นครพนม	11	6
มุกดาหาร	3	2
รวม	**486**	**228**

ที่มา: Department of Business Development (2024)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน และตำแหน่งงาน (2) แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close Ended Question) และ (3) แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close Ended Question) โดยส่วนที่ 2 และ 3 ใช้เกณฑ์การวัดแบบ Rating Scale 5 ระดับ กำหนดตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) (Tutz, 2021)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย การตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ด้วยการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50–1.00 และคัดเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ (Rorinelli & Hambleton, 1977) หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try–Out) กับนักบัญชีอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1951) โดยพบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ทั้งฉบับเท่ากับ 0.836 ซึ่งมากกว่า 0.7 ขึ้นไป จึงถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นที่สามารถนำไปใช้ทดสอบได้ (Hair et al., 2010)

การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม – เมษายน 2568 รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมทั้งสิ้น 45 วัน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 228 ชุด เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนไปยังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถามแล้วและมีการติดตามผลทางโทรศัพท์หากไม่ได้รับการตอบกลับภายใน 3 สัปดาห์ จึงได้แบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 228 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51– 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.50 อยู่ในระดับมาก ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.54–3.50 อยู่ในระดับปานกลาง ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.50 อยู่ในระดับน้อย และช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 อยู่ในระดับน้อยที่สุด (Srisa–ard, 2013) และ (2) การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

$$TFRQ = \beta 0 + \beta 1PF + \beta 2IA + \beta 3FS + \beta 4AK + \beta 5AE + e$$

โดยที่

TFRQ	แทน	คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม
β	แทน	ค่าน้ำหนักของความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
PF	แทน	สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน
IA	แทน	สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการตรวจสอบบภายใน
FS	แทน	สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ
AK	แทน	สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี

AE แทน สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ

e แทน ความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นักบัญชีบริษัท จำนวน 228 คน พบว่า นักบัญชีบริษัทเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 77.19 และร้อยละ 22.81 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.60 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุระหว่าง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.09 ส่วนระดับการศึกษาของกลุ่มพบว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.40 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 11.84 โดยมีอายุการทำงานระหว่าง 11 – 15 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.23 รองลงมาคือ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.19 และมีตำแหน่งงานหัวหน้าฝ่ายบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.90 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 32.89

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่

สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่	$\overline{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน	4.01	0.82	มาก	2
ด้านการควบคุมภายใน	3.89	0.88	มาก	4
ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ	3.97	0.79	มาก	3
ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี	4.02	0.80	มาก	1
ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ	3.71	0.92	มาก	5
รวม	**3.92**	**0.84**	**มาก**	

จากตารางที่ 2 พบว่า นักบัญชีบริษัทมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.02 รองลงมาคือ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน มีค่าเฉลี่ย 4.01 ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย 3.97 ด้านการควบคุมภายใน มีค่าเฉลี่ย 3.89 และด้านจริยธรรมในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.71 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน	$\overline{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	3.21	0.87	ปานกลาง	6
ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	3.88	0.82	มาก	2
ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้	3.87	0.79	มาก	3
ด้านความสามารถในการพิสูจน์ยืนยันได้	3.84	0.80	มาก	4
ด้านความทันเวลา	3.89	0.83	มาก	1
ด้านความสามารถเข้าใจได้	3.78	0.77	มาก	5
รวม	**3.74**	**0.81**	**มาก**	

จากตารางที่ 3 พบว่า นักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.74 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน โดยมีคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความทันเวลามากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.89 รองลงมาคือ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.88 ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้ มีค่าเฉลี่ย 3.87 ด้านความสามารถในการพิสูจน์ยืนยันได้ มีค่าเฉลี่ย 3.84 และด้านความสามารถเข้าใจได้ มีค่าเฉลี่ย 3.78 ตามลำดับ ส่วนด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.21

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อทดสอบผลกระทบของสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ดังตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

ตัวแปร	TFRQ	PF	IA	FS	AK	AE	VIF
$\overline{X}$	3.923	4.014	3.898	3.972	4.018	3.712	
S.D.	0.846	0.822	0.882	0.798	0.806	**0.920**	
TFRQ	–	0.342*	0.337*	0.434*	0.354*	0.401*	
PF		–	0.883*	0.788*	0.849*	0.747*	5.009
IA			–	0.822*	0.908*	0.843*	9.025
FS				–	0.812*	0.693*	3.489
AK					–	0.857	7.812
AE						–	4.228

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจทำให้เกิดเป็นปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ มีค่าตั้งแต่ 3.489 – 9.025 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระไม่ถึงขั้นก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (TFRQ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.337 –0.434 ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ (0.337–0.354) และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (0.401–0.434) (Bartz, 1999)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

ตัวแปร	คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (TFRQ)		β	t	p-value
	B	Std. Error			
ค่าคงที่ (a)					
ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน (PF)	0.083	0.122	0.093	0.681	0.497
ด้านการควบคุมภายใน (IA)	–0.301	0.144	–0.383	–2.091	0.038*
ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (FS)	0.447	0.101	0.504	4.425	0.000*
ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี (AK)	–0.157	0.147	–0.181	–1.065	0.288
ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ (AE)	0.256	0.070	0.461	3.677	0.000*
R = 0.492 R2 = 0.242 AdjR2 0.224 S.E.est = 0.538 F = 13.039 p = 0.000					

**p<0.05*

จากตารางที่ 5 พบว่า สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน (PF) ด้านการตรวจสอบภายใน (IA) ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (FS) ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี (AK) และด้านจริยธรรมในวิชาชีพ (AE) สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรตามคือ คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (TFRQ) ได้ร้อยละ 22.40 (F = 13.039, p = 0.000) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (TFRQ) กับตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร มีค่าเท่ากับ 0.492 และมีค่าความคาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ 0.538 โดยตัวแปรทั้งหมดมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 22.40 (R^2 = 0.224) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินมากที่สุด

คือ ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (FS) (β = 0.504, t = 4.425) รองลงมาคือ ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ (AE) (β = 0.461, t = 3.677) และด้านการตรวจสอบภายใน (IA) (β = –0.383, t = –2.091) โดยมีผลกระทบเชิงลบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผลการวิจัยจึงยอมรับสมมติฐาน H2, H3 และ H5 ส่วนสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน (PF) (β = 0.093, t = 0.681) และด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี (AK) (β = 0–0.181, t = –1.065) ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้นผลการวิจัยจึงปฏิเสธสมมติฐาน H1 และ H4

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักบัญชีบริษัทมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความรู้และทักษะด้านบัญชีมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ด้านการควบคุมภายใน และด้านจริยธรรม เนื่องจากข้อมูลทางการบัญชีเป็นเครื่องมือทางการบริหารที่มีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจสำหรับการนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจเพื่อวางกลยุทธ์การดำเนินงานไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จ และนักบัญชีในฐานะผู้จัดทำข้อมูลทางการบัญชีที่มีส่วนได้เสียกับผู้ใช้ประโยชน์หลายฝ่ายควรมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านต่าง ๆ อาทิ การใช้เทคนิควิธีการนำเสนอที่ง่าย การวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ การนำระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน การเชื่อมโยงความรู้ด้านการบริหารมาปรับใช้กับงานด้านการบัญชี จะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thasi et al. (2021) พบว่า ผู้ทำบัญชีเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องมีความสามารถด้านการวางแผน การควบคุมการเงิน การควบคุมภายใน การจัดทำรายงานทางการเงินและนำเสนอข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ ครบถ้วนและทันต่อเวลา และต้องมีจริยธรรมในวิชาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sanpakdee and Onwimon (2023) พบว่า ผู้ทำบัญชีมีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านวิชาชีพ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน ด้านการจัดทำและการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ และด้านการควบคุมภายใน

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความทันเวลามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้ ด้านความสามารถ

ในการพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความสามารถเข้าใจได้ และระดับปานกลางคือ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เนื่องจากในปัจจุบันการแข่งขันทางธุรกิจมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นผู้บริหารล้วนต้องการข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพ ดังนั้นนักบัญชีจะต้องจัดทำรายงานทางการเงินให้มีคุณภาพที่สะท้อนถึงความสามารถในการจัดทำ สามารถนำส่งรายงานทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้กำกับดูแลได้ทันตามกำหนดเวลา ใช้ดุลพินิจอย่างระมัดระวังเยี่ยงมืออาชีพ นำเสนอข้อมูลในรายงานทางการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกงวดบัญชี และแสดงถึงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงและแน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Upradit and Bupunhasamai (2023) พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความทันเวลามากที่สุด เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กรในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ในงานวิจัยของ Janopas et al. (2023) พบว่า เจ้าหน้าที่สรรพกรมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากรายงานทางการเงินที่นำเสนอนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ตามความต้องการและทันเวลา และในงานวิจัยของ Sripan and Wisaeng (2022) ยังมีผลการวิจัยที่สอดคล้องกันว่า นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพรายงานทางการเงินค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยด้านที่สูงที่สุดคือ ความตรงเวลา ซึ่ง Asyik et al. (2023) กล่าวว่า การตัดสินใจที่ถูกต้องจะเกิดขึ้นได้หากข้อมูลในงบการเงินเป็นไปตามคุณภาพของข้อมูลทางการเงิน รวมถึงการนำเสนอในลักษณะที่เหมาะสม มีความเกี่ยวข้อง เปรียบเทียบได้ เข้าใจได้ ทันเวลา และตรวจสอบได้

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ และด้านการควบคุมภายใน มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม เนื่องจากเมื่อการแข่งขันทางธุรกิจมีความรุนแรงมากขึ้นปัจจัยสำคัญของการดำเนินธุรกิจที่ผู้บริหารมีความต้องการมากขึ้นคือข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพ โดยนักบัญชีจะต้องดึงความสามารถที่มีอยู่ในตัวเอง และการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ให้มีสมรรถนะเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน พร้อมแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ที่มีความชัดเจน ตรงประเด็น ปราศจากอคติ มีความโปรงใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kammoongkoon and Sukwatanasinit (2023) พบว่า สมรรถนะทางการบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพของรายงานทางการเงิน โดยมีการนำเสนอข้อมูลที่กระชับ ชัดเจน เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลทำให้การตัดสินใจถูกต้อง ข้อมูลมีคุณค่าทางการพยากรณ์และมีความสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ Kamwass (2022) พบว่า การปฏิบัติทางการบัญชีที่ดีด้านกระบวนการควบคุมภายในมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน และงานวิจัยของ Ratchasombat and Rattanaphaphtham (2022) พบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม นอกจากนี้

งานวิจัยของ Homhual et al. (2024) พบว่า สมรรถนะนักบัญชีสมัยใหม่ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

ส่วนสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม อาจเนื่องจาก นักบัญชีมีหน้าที่ในการกระทบตัวเลขต่าง ๆ ให้ตรงกับหลักฐานทางเอกสารที่มีเพื่อนำมารวบรวมรายงานให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินเข้าใจสถานะของบริษัท รวมทั้งจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินเพื่อสนับสนุนการทำงานของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้มีหน้าที่หลักในการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจในการดำเนินงานขององค์กร และด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม อาจเนื่องจากนักบัญชีเป็นวิชาชีพเฉพาะที่สำเร็จการศึกษาทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรีซึ่งมีการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชีอย่างเข้มข้นที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีระดับสูง และการทำงานบัญชีจะยึดหลักการทำงานตามมาตรฐานการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด และมีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานและการจัดทำรายงานทางการเงิน จึงทำให้นักบัญชีมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีเป็นอย่างดี รวมทั้งมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานทั้งในด้านบัญชีและด้านอื่น ๆ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจในช่วงเวลาที่ต้องการได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Homhual et al. (2024) พบว่า สมรรถนะนักบัญชีสมัยใหม่ด้านความรู้ทางบัญชีและภาษีอากร และด้านกลยุทธ์การวางแผนและการปฏิบัติงาน ไม่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชี และงานวิจัยของ Upradit and Bupunhasamai (2023) พบว่า ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัยค้นพบ สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ เป็นตัวแปรต้นประกอบไปด้วย ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (Financial Statement Preparation and Reporting) ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ (Accounting Ethics) ด้านการควบคุมภายใน (Internal Auditing) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อตัวแปรตาม คุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งข้อค้นพบเหล่านี้นำไปสู่กรอบแนวคิดใหม่ที่ช่วยให้เข้าใจตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน สามารถสังเคราะห์ออกมาให้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีสมัยใหม่ ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัยตัวแปรสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (Financial Statement Preparation and Reporting) เป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินมากที่สุดโดยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญกับการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และการนำเสนอข้อมูลด้านการบัญชีตามรูปแบบของธุรกิจที่มีส่วนประกอบต่าง ๆ ของรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ (Accounting Ethics) เป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งเป็นสิ่งที่นักบัญชีต้องมุ่งเน้นการปฏิบัติงานด้านการบัญชีด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากความมีอคติ เพื่อความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และตระหนักถึงการปฏิบัติงานด้านการบัญชีด้วยความถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

ด้านการควบคุมภายใน (Internal Auditing) เป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการควบคุมภายในที่มีการควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศข้อมูลทางบัญชี การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบงานได้อย่างเหมาะสม และการตรวจสอบให้มีการปฏิบัติงานตามนโยบายขององค์กร ช่วยให้คุณภาพรายงานทางการเงินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุป

การวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบผลกระทบของสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ และด้านการควบคุมภายในมีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ 0.05 ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็น ความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จะช่วยให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพ เกิดประสิทธิผลและเป็น

ประโยชน์ต่อผู้นำไปใช้ รวมถึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน อย่างไรก็ตามข้อมูลการเงินจะมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ก็ต่อเมื่อข้อมูลเหล่านั้นมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม องค์กรจำเป็นต้องเน้นทักษะด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี ด้านการวางแผนและควบคุมการเงินควบคู่ไปด้วย เพื่อสร้างให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงระบบสารสนเทศ เทคโนโลยี และลักษณะของธุรกิจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นักบัญชีควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เพื่อให้สามารถจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานรายงานทางการเงิน ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนและทันต่อเวลาในการตัดสินใจของผู้บริหาร

2. นักบัญชีควรตระหนักถึงและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัดในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของวิชาชีพและผลประโยชน์ของผู้ใช้รายงานทางการเงิน

3. นักบัญชีควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในเพื่อป้องกันความเสี่ยงทางการเงินและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด การควบคุมภายในที่ดีช่วยให้ตรวจสอบข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดจากการปฏิบัติงาน มีการแก้ไขข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานอย่างเร่งด่วนและจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้องตามกฎหมายได้

4. ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนานักบัญชีให้มีสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่สูงขึ้น โดยการเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องด้านการบัญชีสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้นักบัญชีมีความรู้ใหม่ มีความชำนาญ และเกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ส่งผลให้ได้มาซึ่งรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพที่ผู้บริหารนำไปใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ เพื่อให้ได้รายละเอียดของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ เช่น การสังเกตการณ์ร่วมกับการสัมภาษณ์ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อให้นักบัญชีได้แสดงทัศนคติและแนวทางการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพรายงานทางการเงิน

2. ควรศึกษาตัวแปรตามอื่น ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งเป็นผลจากตัวแปรอิสระคือ สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีบริษัท เช่น ด้านความพึงพอใจจากผู้ใช้งบการเงิน ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านการปฏิบัติงาน

References

Asyik, N.F., Agustia, D., & Muchlis, M. (2023). Valuation of financial reporting quality: is it an issue in the firm's valuation?. *Asian Journal of Accounting Research, 8*(4), 387–399. https://doi.org/10.1108/AJAR-08-2022-0251

Bartz, A.E. (1999). *Basics statistical concepts* (4th ed.). Prentice Hall.

Black, K. (2006). *Business statistics for contemporary decision making*(7th ed.). John Wiley & Sons.

Boonmuenwai, S., Kongka, P., & Jintawattanagul, S. (2019). The effect of financial report quality on decision making efficiency of small medium enterprise (SMEs) in the northeast Thailand and environmental munificence as a moderating. *RMUTI Journal Humanities and Social Sciences, 6*(2), 49–62. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RMUTI_SS/article/view/191613/148764

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika, 16,* 297–334. https://doi.org/10.1007/BF02310555

Dammee, J., Mahawiriyakul, N., Rakpaitham, P., & Chitphanthakun, P. (2024). *Improving the utilization of financial statement data to improve the quality of economic sector balance sheet preparation.* Bank of Thailand. https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles/statistical-articles/Stat_Article_28Jan25.html

Department of Business Development. (2024, November 11). *List of newly established and terminated juristic persons.* https://www.dbd.go.th/datastorage/attachment/27c88681323eca793dc7bc7d.xlsx

Department of Business Development. (2025, April 1). *Statistics data 2025: Statistics of legal entity registration by province.* https://www.dbd.go.th/data-storage/attachment/d38fca59107b95971c1075acc3.xls

FASB. (2021, December). *Concepts Statement No. 8, Conceptual Framework for Financial Reporting—Chapter 7.* https://www.fasb.org/page/ShowPdf?path=Concepts_Statement_8-Chapter_7Presentation.pdf&title=CONCEPTS%20STATEMENT%20NO.%208%E2%80%94CONCEPTUAL%20FRAMEWORK%20FOR%20FINANCIAL%20REPORTING%E2%80%94CHAPTER%207,%20PRESENTATION%20(AS%20IS

Federation of Accounting Professions Under the Royal Patronage. (2020, March 18). *Conceptual framework for financial reporting.* https://www.tfac.or.th/upload/9414/tVnkbtuw0V.pdf

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Pearson.

Homhual, S., Nillaphay, S., & Robkob, A. (2024). Competencies of Modern Accountants Affect Financial Report Quality for Accountants in SMEs Focusing on Medium Manufacturing Enterprise in Thailand. *Interdisciplinary Academic and Research Journal, 4*(6), 142–154. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/article/view/278166

IPSASB. (2023, December). *The Conceptual Framework for General Purpose Financial Reporting by Public Sector Entities.* International Public Sector Accounting Standards Board (IPSASB) are facilitated by the International Federation of Accountants (IFAC).

Janopas, K., Bangmek, R., Thanjunpong, S., & Waroonkun, S. (2023). Analysis of Quality of Financial Report of Company in the View of the Revenue Officer. *RMUTL Journal of Business Administration and Liberal Arts, 11*(1), 35–48.

Janopas, K., Bangmek, R., Thanjunpong, S., & Waroonkun, S. (2023). Analysis of quality of financial report of company in the view of the revenue officer. *RMUTL Journal of Business Administration and Liberal Arts*, *11*(1), 35–48. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/balajhss/article/view/262865

Kaawaase, T.K., Nairuba, C., Akankunda, B., & Bananuka, J. (2021). Corporate governance, internal audit quality and financial reporting quality of financial institutions. *Asian Journal of Accounting Research, 6*(3), 348–366. DOI:10.1108/AJAR-11-2020-0117

Kammoongkoon, N., & Sukwatanasinit, K. (2023). The competence of accountants and adoption of technology in applying of accounting affects the efficiency of financial reporting in the eastern region. *Journal of MCU Ubon Review, 8*(1), 159–170. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/267605

Kamwass, S. (2022). The best accounting practice and financial reporting quality of northern Thailand ceramics enterprises. *Journal of Management and Development, Ubon Ratchathani Rajabhat University, 9*(1), 37–54. https://so06.tci–thaijo.org/index.php /JMDUBRU/article/view/257531

Herath, S.K., & Albarqi, N. (2017). Financial reporting quality: a literature review. *International Journal of Business Management and Commerce, 2*(2), 1–14.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement,* 30, 607–610. https://doi.org/10.1177/001316447003000308

PEAK Account. (2024, March 25). *Using accounting information as a business advisor.* https://www.peakaccount.com/blog/business/smes/data–driven–for–accounting–firms

Ratchasombat, R., & Rattanaphaphtham, K. (2022). Competency in accounting professions affecting the quality of financial reporting of financial and accounting scholars in Mahasarakham University. *Journal of Management Science Udon Thani Rajabhat University*, *4*(1), 13–27. https://so08.tci–thaijo.org/index.php/MSJournal/article/view/2869

Rorinelli, R.J., & Hambleton, R.K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion referenced test item validity. *Tijdschrift Voor Onderwijs Research, 2*, 49–60.

Sanpakdee, P., & Onwimon, N. (2023). Modern accounting competencies on practice success of bookkeepers in Suphan Buri province. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, *9*(3), 134–147. https://so03.tci–thaijo.org/index.php/rpu/article/view/274244

Sookpong, P., & Klaewkrue, N. (2022). Competencies of desirable accountant of enterprises in the digital era. *Lampang Rajabhat University Journal, 11*(1), 146–156.

Srichanphet, S. (2021). Accounting information and business management. *Sanpakornsarn, 68*(7), 85–90.

Srichai, K. (2024, March 18). *Accountant 4.0.* https://www.tfac.or.th/upload/9414/Cjcz2DpRI1.pdf

Sripan, M., & Wisaeng, K. (2022). Competencies of accounting professionals and quality of financial reporting: evidence from enterprises in Thailand. *Humanities and Social Sciences Letters, 10*(2), 103–126. https://doi.org/10.18488/73.v10i2.2957

Srisa-ard, B. (2013). *Preliminary research, revised edition* (9th ed.). Suwiriyasarn.

Srisuk, N., & Sukwatanasinit, K. (2017). Modern accounting competencies on practice success of bookkeepers in Nonthaburi and Bangkok provinces. In *The 7th National Academic Conference and Research Presentation "Universities to Serve Society the driving force of the country into the 4.0 era*". July 4, 2017 at Nakhon Ratchasima Rajabhat University. https://www.spu.ac.th/uploads/contents/20170729111640.pdf

Tatiwong, L., Chai-amonphaisal, K., & Sasong, C. (2024). Modern accounting competencies, work motivation and work efficiency of financial and accounting practitioners in local administrative organizations in Chiang Mai province. *Journal of Liberal Arts and Management Science Kasetsart University, 11*(2), 38-57. https://so14.tci-thaijo.org/index.php/jlams/article/view/977

Thasi, C., Thulyapongruk, A., Supranoonrat, P., & Phatrasirisit, P. (2021). Modern accounting competencies on practice success of bookkeepers in Bangkok. *Rajapark Journal, 15*(42), 343-353. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/253275

Tutz, G. (2021). Hierarchical models for the analysis of Likert scales in regression and item response analysis. *International Statistical Review, 89*(1), 18-35. https://doi.org/10.1111/insr.12396

Upradit, A., & Bupunhasamai, J. (2023). Professional skills of accountants that affect financial reporting quality of enterprises in Lampang Province. *Payap University Journal, 33*(1), 66-79. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/242751